

ТЕОРИЈА МЕДИЈА - ПОДАЦИ О ПРЕДМЕТУ

На Факултету за културу и медије, Теорија медија се слуша као обавезни предмет за све три студијске групе. Предмет носи 8 ЕСП бодова.

Током семестра студенти/студенткиње ће се упознати са одабраним теоријским схватањима, чије познавање представља предуслов за професионално и теоријски засновано читање, структурирање и промишљање медијских текстова, те разумевање савремене културе. На часовима ће бити анализирани теоријски приступи Ролана Барта, Стјуарта Хола, Жана Бодријара, Џона Фиска, Маршала Маклуана, Лева Мановича, Валтера Бењамина, Теодора Адорна и других теоретичара, чија су схватања усмерила интелектуална кретања у области студија медија, теорије уметности и теорије културе, у двадесетом и двадесет првом веку. Поред тога, биће указано на низ проблема и могућих приступа у њиховом разумевању, који се у промишљању тзв. „медијске културе“, постављају пред савремену теорију.

Циљ наставе на предмету Теорија медија јесте оспособљавање студената/студенткиња за разумевање и теоријски утемељено промишљање савремене медијске праксе, те едукација за професионални рад у медијским занимањима.

Исход предмета Теорија медија јесте развој компетенција студената/студенткиња да о савременој медијској пракси износе теоријски засновано мишљење, развијање разумевања структуре медијских текстова, те успостављање критичко-аналитичког односа према актуелним медијским појавама.

Литература:

Ђаловић, Драган (2009). *Увод у теорију медија*, Београд: Универзитет Мегатренд.

Термин предвиђен за консултације

Консултације из предмета Теорија медија, проф. др Драган Ђаловић одржава у термину предвиђеном распоредом консултација на Факултету за културу и медије.

ТЕОРИЈА МЕДИЈА - ПЛАН ПРЕДАВАЊА У 2019-2020. ГОДИНИ

Седмица	Датум	Наставна јединица
I	Уводно предавање. Увод у предмет теорије медија.	
	16.10.2019.	<ul style="list-style-type: none"> - Уводно предавање - Теорија медија као научна дисциплина - Дивна Вуксановић: филозофија медија - Анализа текста: <i>Филозофија медија</i>
II	Структура медијских текстова	
	23.10.2019.	<ul style="list-style-type: none"> - Развој медија и медијасфере - Структура медијског текста - Медијски жанрови
III	Читање медија	
	30.10.2019.	<ul style="list-style-type: none"> - Маршал Маклуан: медијум је порука - <i>Гутенберг</i> - Савремени медији између имагинације и рефлектоване стварности
IV	Разумевање медијских утицаја	
	.	<ul style="list-style-type: none"> - Теорије медијских ефеката - Теодор Адорно: медији и културна индустрија - Стјуарт Хол: кодирање и декодирање поруке - Перспективе развоја медијског образовања - НБС и будућност библиотека - <i>Google</i> - Перспективе развоја журнализма
V	Културна индустрија: схематизација свести. Доба трансмисије	
		<ul style="list-style-type: none"> - Валтер Бењамин: уметност у доба техничке репродукције - Фотожурнализам - Сузан Сонтаг

VI	Медијске егзистенције	
		<ul style="list-style-type: none"> - Ролан Барт: медији и мит - Дафна Лемеш: деца и телевизија
VII	Први колоквијум	
		<ul style="list-style-type: none"> - Први колоквијум
VIII	Медији и друштво. Симболичка делотворност	
		<ul style="list-style-type: none"> - Масовни медији и идеологија - Идеологија Новог доба
IX	Ауторство и естетизација поруке	
		<ul style="list-style-type: none"> - Филип Бретон: медији и манипулација - Холивуд и екранизација рата
X	Семиологија медија. Медији и репрезентација	
		<ul style="list-style-type: none"> - Репрезентација <i>Другог</i> - Човек у доба сајбер простора - Репрезентација родног идентитета
XI	Између реалног и привида. Онтологија медија.	
		<ul style="list-style-type: none"> - Жан Бодријар: симулација и хиперреално - Семинар
XII	Паноптизам и герилске стратегије. Критика и моћ медија	
		<ul style="list-style-type: none"> - Роџер Фидлер: медијаморфоза - Лев Манович: метамедији - Семинар

XIII	Други колоквијум.	
		- Други колоквијум
XIV	Медији и култура. Појам медијске културе	
		<ul style="list-style-type: none"> - Медији и политичка комуникација - Медији и политички имиџ-менаџмент - Миланка Тодић: фотографија и пропаганда - Џон Фиск: медији и популарна култура
XV	Трећи колоквијум. Поправни колоквијум. Резимирање наставе. Одговарање на питања.	
		<ul style="list-style-type: none"> - Трећи колоквијум - Поправни/резервни колоквијум

Датуми предавања и колоквијума су оквирни и подложни су промени.

Семинар је конципиран као интерактиван час на којем ће бити анализирани одабрани текстови из области теорије медија. На семинару ће бити обрађена посебна проблематика која је у вези са анализом значења медијских текстова, а кроз упоређивање са претходно пређеним градивом.

Полагање испита и критеријум оцењивања на предмету Теорија медија

Закључна оцена на предмету Теорија медија добија се на основу збира поена стечених преко предиспитних обавеза и поена стечених на завршном испиту. Оцена се закључује према следећој табели:

Укупан бр. поена	Коначна оцена
91-100	10
81-90	9
71-80	8
61-70	7

Студенти/студенткиње имају могућност да оцену убележе на основу предиспитних поена (највише оцену 7), без излажења на завршни испит. Студент/студенткиња који/а изађе на завршни испит, а не освоји најмање 5 поена, не може убележити прелазну оцену у том испитном року, без обзира на број поена стечених на основу предиспитних обавеза. Поени стечени на основу предиспитних обавеза преносе се у наредне испитне рокове (и у случају када је студент/студенткиња изашао/ла на испит а испит није положио/ла), а важе закључно са септембарским испитним роком школске године у којој је предмет слушан.

Поени на основу предиспитних обавеза обухватају поене добијене на колоквијумима и поене добијене на основу активног учешћа у настави.

Колоквијуми

Колоквијуми се могу полагати само у предвиђеним терминима у току трајања наставе и додатни рокови неће бити заказивани. У току семестра предвиђена су три термина за полагање колоквијума, као и резервни термин. На колоквијумима је могуће освојити највише 60 поена, односно до 20 поена по колоквијуму.

Колоквијум се полаже у форми краћег есеја (приближно на једној страни), у оквиру којег је потребно указати на главне аспекте постављеног питања.

Листа питања за полагање колоквијума

Први колоквијум	
I	<ul style="list-style-type: none"> - Теорија медија као научна дисциплина - Структура медијског текста - Маршал Маклуан: медијум је порука - Теорије медијских ефеката - Валтер Бењамин: уметност у доба техничке репродукције
	Време за рад на првом колоквијуму је 50 минута.
Други колоквијум	
II	<ul style="list-style-type: none"> - Масовни медији и идеологија - Филип Бретон: медији и манипулација - Дафна Лемиш: деца и телевизија - Лев Манович: метамедији
	Време за рад на другом колоквијуму је 50 минута.

III	Трећи колоквијум	
		На трећем колоквијуму проверава се разумевање текстова обрађених током семинара. Листа текстова биће дата непосредно пре заказивања колоквијума. На колоквијуму се од студената/ студенткиња очекује да покажу способност критичког сагледавања постављене проблематике кроз повезивање личног става са материјом која је током семестра обрађивана.
		Време за рад на трећем колоквијуму је 50 минута.

Резервни/ поправни колоквијум

У резервном/поправном термину студенти/студенткиње могу полагати колоквијуме на које нису изашли, или које су полагали али нису задовољни постигнутим резултатом. Понављањем колоквијума, претходно стечени поени на том колоквијуму се аутоматски поништавају и наместо њих бележе се поени са поновљеног колоквијума (ово важи и за случај када је број поена на поновљеном колоквијуму нижи од претходно стеченог броја поена). У резервном/поправном термину студенти/студенткиње имају могућност да по избору понове један или више колоквијума.

Присуство и активно учешће у настави

Поени на основу активног учешћа у настави добијају се према следећој табели:

Присуство	Поени на основу активног учешћа у настави
Активно учешће на више од 70% одржане наставе	6
Активно учешће на више од 90% одржане наставе	10

НАПОМЕНА: Присуство настави која се одвија у учионици је обавезно. Поени за присуство добијају се само за часове одржане ван зграде Универзитета.

Завршни испит - РЕДОВНИ ТЕСТ

Завршни испит носи највише 30 поена, који се сабирају са поенима добијеним на основу предиспитних обавеза (највише 70), чинећи укупан број поена које је студент/студенткиња стекао/ла на предмету (највише 100).

Завршни испит полаже се у писаној форми и обухвата једно есејско питање и тест који садржи одређен број питања отворено-затвореног типа.

Прво, есејско питање носи највише 10 поена. На завршном испиту студенти/студенткиње добијају по једно од понуђених питања са списка испитних питања, којим се проверава познавање обрађеног градива. У оквиру овог дела испита потребно је у форми краћег есеја (приближно на једној страни) указати на главне аспекте обрађене проблематике.

Листа испитних питања за прво питање на завршном испиту

1. Разумевање појмова *медиј* и *медијација* (3 - 4. стр.)
2. Развој студија медија. Однос социологије масовних комуникација, комуникологије, медиологије и филозофије медија (4 - 9. стр.)
3. Предмет и циљеви теорије медија (9 - 11. стр.)
4. Лингвистички знак и медијска употреба језика (29 - 33. стр.)
5. Одлике и структура медијских текстова (33 - 39. стр.)
6. Теорије медијских ефеката
7. Медији и политичка комуникација
8. Масовни медији и идеологија (57 - 60. стр.)
9. Марксистичко разумевање односа медија и идеологије (Маркс, Алтисер, Чомски, Грамши) (61-69. стр.)
10. Медији и политички имиџ-менаџмент
11. Маршал Маклуан: медијум је порука
12. Валтер Бењамин: уметност у доба техничке репродукције
13. Лев Манович: метамедији
14. Роџер Фидлер: медијаморфоза
15. Филип Бретон: медији и манипулација
16. Дафна Лемиш: деца и телевизија
17. Дивна Вуксановић: филозофија медија
18. Ролан Барт: медији и мит
19. Жан Бодријар: симулација и хиперреално
20. Џон Фиск: медији и популарна култура

Поред есејског питања, завршни испит обухвата и краћи тест који садржи одређен број питања отворено-затвореног типа, а којима је покривено целокупно градиво (лекције које се налазе на листи испитних питања за прво есејско питање, као и лекције које се не налазе на овом списку). На ова питања потребно је дати краћи / конкретан одговор. Будући да је реч о тесту, питања са овог дела завршног испита нису унапред дата. На овом делу испита могуће је освојити највише 20 поена.

Време за рад на тесту је 50 минута.

Завршни испит - ПРОШИРЕНИ ИСПИТ

Студенти/студенткиње који/е су због запослења, болничког лечења, паралелног студирања на два факултета, или другог оправданог разлога били/е спречени/е да полагају колоквијуме у предвиђеним терминима, као и студенти/студенткиње који/е нису задовољни стеченим поенима на предиспитним обавезама, или који/е испит нису положили/ле до јануарског испитног рока наредне школске године (у односу на школску годину у којој су слушали/ле предавања), имају могућност полагања испита преко проширеног испита.

На основу проширеног испита студенти/студенткиње могу стећи до 100 поена (у том случају у закључну оцену не улазе поени добијени на основу предиспитних обавеза). Изласком на проширени испит, поени са предиспитних обавеза се бришу, те се не могу пренети у наредне рокове за случај да студент/студенткиња не положи испит на овај начин. Односно, уколико студент/студенткиња изађе на проширени испит и не положи, у наредним роковима испит поново мора полагати преко проширеног испита.

Проширени испит обухвата три питања којима се проверава познавање обрађеног градива. У оквиру овог дела испита потребно је у форми краћег есеја (приближно на једној страни) указати на главне аспекте обрађене проблематике. На проширеном испиту студенти/студенткиње добијају три есејска питања са списка испитних питања који важи и за редован тест (горе наведена листа питања). На овом делу теста могуће освојити највише 60 поена, односно 20 по питању.

Поред есејских питања, проширени испит обухвата и краћи тест који садржи одређен број питања отворено-затвореног типа, а којима је покривено целокупно градиво (лекције које се налазе на листи есејских питања, као и лекције које се не налазе на овом списку). На ова питања потребно је дати краћи / конкретан одговор. Будући да је реч о тесту, питања са овог дела завршног испита нису унапред дата. На овом делу испита могуће је освојити највише 40 поена.

Време за рад на проширеном испиту је 90 минута.

Студенти/студенткиње који/е су предмет слушали/е у школској 2018/19. години и раније

Студенти/студенткиње који/е су предмет Теорија медија слушали у школској 2018-2019. години и раније, а испит нису положили до октобарског испитног рока 2019. године, испит полагају преко проширеног теста.

Критеријум оцењивања

Есејски одговор на завршном испиту оцењује се према следећој табели:

Квалитет одговора	Број поена на редовном тесту	Број поена на проширеном испиту
Потпун и опсежан одговор којим се указује на све битне аспекте постављене проблематике.	10	20
Потпун, али недовољно опсежан одговор којим се указује на све битне аспекте постављене проблематике.	8	16
Потпун и опсежан одговор којим није указано на све битне аспекте постављене проблематике.	6	12
Делимичан одговор којим је указано само на неке аспекте постављене проблематике.	4	8
Непотпун али смислен одговор који указује на делимичну упознатост са постављеном проблематиком.	2	4

Есејски одговор на колоквијуму оцењује се према следећој табели:

Квалитет одговора	Број поена
Потпун и опсежан одговор којим се указује на све битне аспекте постављене проблематике.	20
Потпун, али недовољно опсежан одговор којим се указује на све битне аспекте постављене проблематике.	18
Потпун и опсежан одговор којим није указано на све битне аспекте постављене проблематике.	14
Делимичан одговор којим је указано само на неке аспекте постављене проблематике.	10
Непотпун али смислен одговор који указује на делимичну упознатост са постављеном проблематиком.	7

НАПОМЕНА: Студенти/студенткиње могу стећи додатне поене за активно учешће у настави и/или на семинару, као и за ваннаставни друштвено-одговорни рад (помоћ старијим лицима, заштита природне средине и животиња, и сл.), уз одговарајућу потврду.

Теорија медија као диференцијални испит/ испит разлике

Студенти/студенткиње који/е Теорију медија полажу као диференцијални испит, односно као испит разлике, испит полажу преко проширеног теста.

Литература:

Ђаловић, Драган (2009). *Увод у теорију медија*, Београд: Универзитет Мегатренд.